

Drošība tiešsaistē

PADOMI BĒRNIEM UN PUSAUDŽIEM

Zini savas tiesības – atceries, ka tev ir tiesības uz drošību un respektu tiešsaistē.

Esi pieklājīgs pret citiem tiešsaistē – sociālajiem medijiem un spēlēm vajadzētu būt pozitīvai pieredzei ikvienam. Izturies pret citiem ar cieņu, ja vēlies, lai arī pret tevi izturas tāpat.

Padomā, pirms publicē – fotoattēli, video un komentāri var palikt tiešsaistē mūžīgi. Dalies tagad tikai ar to, ko tev nebūs kauns rādīt citiem arī pēc gadiem.

Sargā informāciju par sevi – nedalies tiešsaistē ar tādu privātu informāciju kā pilns vārds, uzvārds, adrese, skola, tālruna numurs, paroles vai pašreizējā atrašanās vieta.

Atceries, ka MI ir rīks, nevis īsts cilvēks – MI var pieļaut kļūdas un radīt nepatiesu informāciju, viltus attēlus, video, balsis un ziņas.

Pārbaudi, pirms uzticies vai dalies – ne viss tiešsaistē ir paties. Vienmēr pārbaudi informāciju, sevišķi pārsteidzošus stāstus, video vai ziņas, un pirms dalīšanās salīdzini ar informāciju no uzticamiem avotiem.

Atpazīsti briesmas – apstājies un apdomā dīvainus lūgumus no “draugu draugiem”, piedāvājumus, kas ir “pārāk labi, lai būtu patiesi” vai ziņas, kas mēģina tevi piespiest pieņemt lēmumu.

Nepieņem svešinieku fotoattēlus vai tērēšanas pieprasījumus – ja šaubies par cilvēka vecumu vai identitāti, lūdz pieaugušajam pārbaudīt, kas viņš ir (vai pasaki, ka “tavs tētis/mamma ir tepat blakus” un sagaidi atbildi).

Izmanto privātuma un drošības iestatījumus – saglabā savu kontu privātumu, izmanto drošas paroles un, kad vien iespējams, ieslēdz papildu drošības elementus.

Nedaries ar privātiem attēliem – nekad nekopīgo intīmas fotogrāfijas vai video, pat ja kāds izdara uz tevi spiedienu (sevišķi, ja esi jaunāks par 18 gadiem). Kas ir kopīgots, to vairs nevar kontrolēt.

Nobloķē, paziņo un saglabā pierādījumus – ja kāds tiešsaistē iebiedē, krāpj, draud vai liek tev justies neērti, paziņo par to un nobloķē viņus, kā arī saglabā ekrānuzņēmumus vai ziņas.

Pastāsti pieaugušajam, kam uzticies, ja kaut kas liekas nepareizi – tas nav mulķīgi, un tev nekas nebūs pa to, ka palūgsi palīdzību.

Palīdzi padarīt internetu drošāku – uzzini, kā darbojas lietotnes, spēles, tīmekļa vietnes, algoritmi un mākslīgais intelekts, un palīdzi arī citiem būt drošībā.

Izmanto savu balsi – iesaisties un veido digitālās pasaules nākotni.

